
Aktuálna judikatúra k Európskemu platobnému rozkazu

Výkon rozhodcovských rozhodnutí podľa judikatúry Súdneho dvora EU

JUDr. Miroslav Slašťan, PhD.
externý člen pedagogického zboru JA SR

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze

- prijaté 12. decembra 2006
- uverejnené v Úradnom vestníku EÚ dňa **30.12. 2006**, čiastka L 399
- **účinnosť dňa 31. 12. 2006**
- **uplatňuje sa od 12. decembra 2008**
- Korigendum k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (*Ú. v. EÚ L 70, 9.3.2007, s. 490 – 493 (PL, SK)*)

Účel nariadenia o EPR

- uspokojovanie peňažných pohľadávok s určenou výškou, ktoré sú splatné v čase podania návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu a
 - a) zjednodušiť a urýchliť súdne konanie a znížiť náklady na takéto konanie v **cezhraničných sporoch**, ktoré sa týkajú nepopretých peňažných pohľadávok, zavedením európskeho konania o platobnom rozkaze
 - b) umožniť **voľný pohyb európskych platobných rozkazov** medzi členskými štátmi ustanovením minimálnych požiadaviek, ktorých dodržiavanie vylúči potrebu akýchkoľvek konaní, ktoré sa majú iniciovať v členskom štáte výkonu pred uznaním a výkonom európskeho platobného rozkazu.

Rozsah pôsobnosti EPR

- **Vecná** – obdobne ako pri nariadení Brusel I (občianske a obchodné veci, cezhraničný – medzinárodný prvok), s výnimkou:
 - a) nárokov z mimozmluvných záväzkov ak
 - (i) neboli predmetom dohody medzi stranami alebo nedošlo k uznaniu dlhu, alebo
 - (ii) sa netýkajú vyrovnaných dlhov, ktoré vznikli zo spoločného vlastníctva majetku (peňažné nároky zo spoluvlastníctva)
 - b) súdnych zmierov
- Iba pre peňažné pohľadávky na určitú (určenú) čiastku, splatné v čase podania návrhu na vydanie EPR (**článok 4**)
- **Teritoriálna** – všetky členské štáty s výnimkou Dánska (**článok 2 odst. 3**)
- **Časová** – aplikuje sa od 12. 12. 2008, bez ohľadu na dátum vzniku či splatnosti peňažnej pohľadávky (**článok 33**)

Cezhraničné spory

- spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v inom členskom štáte ako v členskom štáte súdu konajúceho vo veci (*iná definícia než podľa BI !*)
- bydlisko sa určuje **v súlade s článkami 59 a 60 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001** z 22. decembra 2000 o právomoci, uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach
- relevantným okamihom pre určenie toho, či ide o cezhraničný spor, **je čas podania návrhu** na vydanie európskeho platobného rozkazu v súlade s nariadením o EPR (čl. 3 nariadenia EPR)

Právomoc

- na účely uplatňovania nariadenia o EPR sa právomoc súdu určuje v súlade s príslušnými pravidlami práva EÚ, najmä s nariadením č. 44/2001

VÝNIMKA

- ak sa však pohľadávka týka zmluvy uzavretej osobou - **spotrebiteľom** na účel, ktorý sa môže považovať za patriaci do oblasti mimo jej predmetu činnosti alebo výkonu povolania, majú právomoc **len** súdy v členskom štáte, v ktorom má odporca bydlisko v zmysle článku 59 nariadenia (ES) č. 44/2001

Právomoc podľa BI - prejud. otázka

- Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Oberster Gerichtshof (Rakúsko) 23. marca 2012 — Goldbet Sportwetten GmbH/Massimo Sperindeo (Vec C-144/12)
- 1. Má sa **článok 6** nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze [ďalej len "nariadenie (ES) č. 1896/2006"], vykladať v tom zmysle, že **v európskom konaní o platobnom rozkaze má byť použitý aj článok 24 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001** z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach [nariadenie (ES) č. 44/2001"] **na určenie právomoci súdu na základe účasti žalovaného na konaní?**
- 2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:
Má sa **článok 17** nariadenia (ES) č. 1896/2006 v spojení s článkom 24 nariadenia (ES) č. 44/2001 vykladať v tom zmysle, že **už podanie odporu proti európskemu platobnému rozkazu vedie k vzniku účasti na konaní, pokiaľ sa v ňom neuplatní námietka absencie právomoci súdu pôvodu?**
- 3. V prípade zápornej odpovede na druhú otázku:
Má sa článok 17 nariadenia (ES) č. 1896/2006 v spojení s článkom 24 nariadenia (ES) č. 44/2001 vykladať tak, že **podanie odporu je eventuálne dôvodom vzniku právomoci na základe účasti na konaní v prípade, ak jeho obsahom je už tvrdenie k veci samej, ale nie je namietaná absencia právomoci?**

Právomoc podľa BI - čl. 24

- čl. 8 – súd konajúci vo veci návrhu na vydanie EPR preskúma čo najskôr a na základe tlačiva návrhu, či sú splnené požiadavky ustanovené v článkoch 2, 3, 4, 6 a 7 a či sa pohľadávka javí byť opodstatnená a návrh prípustný
- Čl. 11 – súd návrh (ex offo) odmietne ak nie sú splnené podmienky v článkoch 2, 3, 4, 6 a 7 ...

Príslušnosť súdov (nie B I)

- **Miestna príslušnosť** – zásadne stanovená národným právom, a to i odchylné od pravidiel nariadenia Brusel I (**čl. 29 odst. 1 písm. a**)
 - http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/epo_information_sk.htm?countrySession=1& (tu členské štáty zverejňujú osobitne príslušné súdy, môžu byť iné než podľa pravidiel O.s.p.)
- **Vecná príslušnosť** – stanovená národným právom
- §§ 104a a 105 O.s.p. – skúmanie, postúpenie

Návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu

- návrh na vydanie EPR sa podáva prostredníctvom vzorového tlačiva A ako je uvedené v prílohe I (**článok 7**) – v súlade s § 42 OSP (**vyhlásenie SR k čl. 29 ods. 1 písm. c**)
- v listinnej forme alebo akýmkoľvek inými komunikačnými prostriedkami vrátane elektronickej formy, ktoré akceptuje členský štát pôvodu a sú dostupné súdu pôvodu
- aj elektronický podpis
- **EPR nemožno vydať, ak jeho vydanie žalobca výslovne nenavrhuje (t.j. nie § 172 ods. 1 O.s.p.)**
- vady návrhu možno odstrániť na základe výzvy súdu - formulár B podľa prílohy II (**článok 9**)
- JAZYK návrhu – § 18 O.s.p. (týka sa formulára a tiež vpisovaných údajov, možná aj kombinácia)
- v dodatku k návrhu môže žalobca vyhlásiť, že nesúhlasí v prípade podania odporu s pokračovaním občianskeho súdneho konania (čl. 7 ods. 4)

Náležitosti návrhu – prejud. otázka

- Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Sąd Okręgowy we Wrocławiu (Poľská republika) 9. mája 2011 — Iwona Szyrocka/Siger Technologie GmbH (Vec C-215/11)
-
- 1. Má sa **článok 7** nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze, vykladať tak, že
- a) **vyčerpávajúcim spôsobom upravuje všetky požiadavky**, ktoré musí spĺňať návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu, alebo tak, že
- b) **pre takýto návrh stanovuje iba minimálne požiadavky a na otázky, ktoré tento predpis neupravuje, sa použijú ustanovenia vnútroštátneho práva** ?
- 3. Má sa **článok 4** nariadenia č. 1896/2006 **vykladať tak, že požiadavky na peňažnú pohľadávku uvedené v tomto predpise, t. j. vyčíslená výška, ako aj splatnosť pohľadávky v čase podania návrhu** na vydanie európskeho platobného rozkazu **sa vzťahujú výlučne na istinu**, alebo tak, že sa vzťahujú **aj na pohľadávku na úroky z omeškania**?
- 4. Má sa **článok 7** ods. 2 písm. c) nariadenia č. 1896/2006 vykladať tak, že ak sa podľa práva členského štátu pôvodu **k istine automaticky nepripisuje úrok**, možno v európskom konaní o platobnom rozkaze okrem istiny uplatniť:
- ...
- 6. V prípade kladnej odpovede na otázku 4 b): Kto je povinný uviesť výšku úrokov — navrhovateľ alebo súd ex off?o?
- 7. V prípade kladnej odpovede na otázku 4 c): Je navrhovateľ povinný uviesť v návrhu výšku vyčíslených úrokov?
- 8. Ak navrhovateľ nevyčíslil úroky, ktoré žiada do podania návrhu, je súd povinný tieto úroky vyčísliť ex off, alebo má požiadať navrhovateľa o doplnenie návrhu podľa článku 9 nariadenia č. 1896/2006?

Preskúmanie návrhu na vydanie EPR

- súd konajúci vo veci návrhu na vydanie EPR preskúma čo najskôr a na základe tlačiva návrhu, či sú splnené požiadavky ustanovené v čl. 2, 3, 4, 6 a 7 a či sa pohľadávka javí byť opodstatnená a návrh prípustný...toto posúdenie možno vykonať automaticky
- PLUS – čl. 26 nariadenia (len procesné otázky):
- má právomoc v zmysle procesnej imunity žalovaného, vecnú a miestnu príslušnosť
- spôsobilosť účastníkov konania o EPR
- spôsobilosť zástupcov
- súdny poplatok

Zmena návrhu na vydanie EPR

- ak sú požiadavky ustanovené v čl. 8 splnené len v časti návrhu, súd o tom informuje navrhovateľa prostredníctvom vzorového tlačiva C, ako je uvedené v prílohe III
- navrhovateľ sa vyzve, aby prijal alebo odmietol návrh európskeho platobného rozkazu vo výške, ktorú určí súd, a poskytnú sa mu informácie o následkoch jeho rozhodnutia
- navrhovateľ odpovie vrátením vzorového tlačiva C zaslaného súdom v lehote stanovenej súdom v súlade s článkom 9 ods. 2 nariadenia

Zamietnutie návrhu na vydanie EPR

Súd návrh zamietne, ak

- a) nie sú splnené požiadavky stanovené v čl. 2, 3, 4, 6 a 7; alebo
- b) pohľadávka je zjavne neopodstatnená; alebo
- c) navrhovateľ nezašle svoju odpoveď v lehote určenej súdom podľa čl. 9 ods. 2; alebo
- d) navrhovateľ nezašle svoju odpoveď v lehote stanovenej súdom alebo odmietne návrh súdu v súlade s čl. 10
- Navrhovateľ je oboznámený s dôvodmi zamietnutia návrhu prostredníctvom vzorového tlačiva D, ako je uvedené v prílohe IV.
- Proti zamietnutiu návrhu nie je prípustný opravný prostriedok.

Zamietnutie návrhu na vydanie EPR

- zamietnutie návrhu nebráni navrhovateľovi, aby sa pokúsil o uspokojenie pohľadávky prostredníctvom nového návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu
- alebo
- akéhokoľvek iného konania dostupného podľa práva členského štátu

Vydanie európskeho platobného rozkazu

- ak sú splnené požiadavky ustanovené v čl. 8, súd čo najskôr a obvykle do 30 dní od podania návrhu vydá európsky platobný rozkaz prostredníctvom vzorového tlačiva E, ako je uvedené v prílohe V
- Európsky platobný rozkaz sa vydáva spolu s vyhotovením tlačiva návrhu
- V európskom platobnom rozkaze sa odporca poučí, že má možnosť:
 - a) zaplatiť navrhovateľovi sumu uvedenú v rozkaze,alebo
 - b) namietat' proti rozkazu zaslaním odporu na súd pôvodu do 30 dní odo dňa doručenia rozkazu odporcovi

Vydanie európskeho platobného rozkazu

- V európskom platobnom rozkaze sa odporcovi oznámi, že
- a) rozkaz bol vydaný iba na základe informácií, ktoré poskytol navrhovateľ a súd ich neoveroval
 - b) sa rozkaz stane vykonateľným, ak sa na súd nepodá odpor v súlade s článkom 16
 - c) keď sa podá odpor, konanie pokračuje na príslušných súdoch členského štátu pôvodu v súlade s pravidlami riadneho občianskeho súdneho konania, pokiaľ navrhovateľ vyslovene nepožiadala o ukončenie konania v takom prípade.
 - Súd zabezpečí, aby bol rozkaz doručený odporcovi v súlade s vnútroštátnym právom spôsobom, ktorý spĺňa minimálne požiadavky doručovania.

Minimálne podmienky doručovania

- Európsky platobný rozkaz sa odporcovi môže doručovať v súlade s vnútroštátnym právom štátu doručenia aj niektorým z týchto spôsobov:
 - Doručovanie bez dokladu o prijatí odporcovi
 - Doručovanie s dokladom o prijatí odporcovi
 - Doručovanie zástupcovi

Odpor proti európskemu platobnému rozkazu

- odporca môže na súd pôvodu podať odpor proti európskemu platobnému rozkazu prostredníctvom vzorového tlačiva F, ako je uvedené v prílohe VI, ktoré sa mu zašle spolu s európskym platobným rozkazom (ak sa nezašle...je poučený v EPR priamo)
- odpor sa musí zaslať do 30 dní od doručenia rozkazu odporcovi
- odporca v odpore uvedie, že pohľadávku popiera, pričom nemusí uviesť dôvody !!!!!!!!
- odpor sa podáva v listinnej forme alebo akýmikoľvek inými komunikačnými prostriedkami, vrátane elektronickej formy, akceptovanými členským štátom pôvodu a dostupnými súdu pôvodu (čiže podľa § 42 O.s.p.)

Účinky podania odporu

- ak sa odpor podá v lehote - konanie pokračuje na príslušnom súde členského štátu pôvodu v súlade s pravidlami riadneho občianskeho súdneho konania, pokiaľ navrhovateľ vyslovene nepožiadala o ukončenie konania v takomto prípade
- pokračovanie konania ako riadneho občianskeho súdneho konania - sa riadi právom členského štátu pôvodu (konajúceho súdu)
- navrhovateľ je oboznámený so skutočnosťou, či odporca podal odpor a o akomkoľvek pokračovaní konania ako riadneho občianskeho súdneho konania

Preskúmanie EPR – čl. 20

- Čl. 20 upravuje autonómny mimoriadny opravný prostriedok, v zásade nezávislý na vnútroštátnom práve (najmä pokiaľ ide o dôvody)
- príslušný súd a pravidlá „konania o preskúmaní EPR“ stanoví vnútroštátne právo (čl. 29 ods. 1 písm. b)
- **SR** - v zmysle § 228 a nasl. OSP je možné podať mimoriadny opravný prostriedok „obnova konania“ na príslušný, ktorý rozhodoval v prvom stupni - „okresný súd“
- EPR možno preskúmať na návrh odporcu:
 - A) v prípade doručenia bez dokladu o prijatí žalovaným (čl. 20 ods. 1 písm. a)
 - B) v prípade vyššej moci (čl. 20 ods. 1 písm. b)
 - C) v prípade zjavne chybného vydania EPR či iných výnimočných okolností (čl. 20 ods. 2)

Vykonateľnosť

- ak v lehote ustanovenej v článku 16 ods. 2, po zohľadnení primeranej lehoty na doručenie odporu, nebol na súd pôvodu odpor doručený, súd bezodkladne vyhlási európsky platobný rozkaz za vykonateľný prostredníctvom vzorového tlačiva G ako je uvedené v prílohe VII - súd pôvodu overí deň doručenia
- formálne požiadavky na vykonateľnosť sa riadia právom členského štátu pôvodu (súd ktorý EPR vydal)
- súd zašle vykonateľný európsky platobný rozkaz navrhovateľovi

Zrušenie doložky vykonateľnosti

Európsky platobný rozkaz, ktorý sa stal vykonateľným v členskom štáte pôvodu, sa **uzná a vykoná** v iných členských štátoch bez potreby doložky vykonateľnosti a bez akejkoľvek možnosti namietať proti jeho uznaniu.

Výkon EPR

- bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia tohto nariadenia, vykonávacie konania sa riadia právom členského štátu výkonu
- európsky platobný rozkaz, ktorý sa stal vykonateľným, sa vykonáva za tých istých podmienok ako vykonateľné rozhodnutie vydané v členskom štáte výkonu

Výkon EPR

Na účely výkonu v inom členskom štáte musí navrhovateľ predložiť príslušným orgánom výkonu tohto členského štátu:

- a) vyhotovenie európskeho platobného rozkazu vyhláseného súdom pôvodu za vykonateľný, ktoré spĺňa potrebné podmienky na zistenie jeho pravosti, a
- b) v prípade potreby, preklad európskeho platobného rozkazu do úradného jazyka členského štátu výkonu.

- preklad overuje osoba, ktorá má na to oprávnenie v jednom z členských štátov

Vzťah EPR s vnútroštátnym procesným právom

- všetky procesné otázky, ktoré nie sú osobitne upravené v tomto nariadení o EPR, sa riadia vnútroštátnym právom (**článok 26 nariadenia**)

judikatúra k rozhodcovským rozsudkom

Rozhodcovské rozsudky a Ústavný súd

- Ústavnosť súdneho prieskumu rozhodcovského rozsudku

a) Sťažnosti proti exekučným súdom

oprávnený: II. ÚS 297/2010 z 24. júna 2010 alebo III. ÚS 360/2010

povinný: 9. júna 2011, I. ÚS 178/2011

b) Sťažnosti proti rozhodcovským súdom/rozsudkom

III. ÚS 95/2010, 9. marca 2010 **III. ÚS 162/2011** (31. mája 2011)

Ústavnoprávny prieskum rozhodcovského rozsudku

- **preskúvanie rozhodcovských rozsudkov** je úloha v zásade zverená primárne do právomoci všeobecných súdov (pozri § 40 až 43 zákona o rozhodcovskom konaní)
- až následne (subsidiárne) prichádza do úvahy možnosť preskúmať rozhodcovský rozsudok Ústavným súdom...
.....skutkové a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu (pri namietaní porušenia práva na súdnu ochranu) len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody...
- ÚS ale tiež uviedol: „*Ústavný súd zastáva názor, že (túto doktrínu) je potrebné aplikovať aj v prípadoch, ak ústavný súd preskúma rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu z hľadiska dodržania zásad spravodlivého procesu, a to z dôvodu, že rozhodcovské konanie je alternatívou konania pred všeobecnými súdmi. Aj tieto rozhodcovské súdy sú povinné aplikovať právo tak, aby výsledkom nimi uplatnenej právomoci bolo rozhodnutie, ktoré spĺňa parametre zákonnosti a ústavnosti.*“ (III. ÚS 95/2010, 9. marca 2010)

Ústavnoprávny prieskum rozhodcovského rozsudku

- III. ÚS 162/2011 z 31. mája 2011
...podľa názoru ústavného súdu *aj na vydanie rozhodnutia rozhodcovského súdu sú kladené požiadavky, ktoré vyplývajú z práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Znamená to, že aj takéto rozhodnutie musí mať zákonný podklad (čl. 2 ods. 2 ústavy) a nemôže byť prejavom svojvôle (čl. 1 ods. 1 ústavy).*
- **Pokiaľ rozhodcovský súd v odôvodnení svojho rozsudku ... však nesprávne aplikoval príslušné ustanovenia právnej normy, o ktoré oprel svoje právne závery, postupoval nielen nelegitímne, ale zároveň tým porušil aj základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu, zahŕňajúce právo na spravodlivý proces, súčasťou ktorého je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky podstatné právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany**

Ústavnoprávny prieskum rozhodcovského konania

- rozhodcovské konanie nadobúda verejnoprávny rozmer až momentom meritórneho rozhodnutia rozhodcovského súdu – rozsudku, keď právny poriadok SR rozhodcovskému rozsudku pripisuje vlastnosť **vykonateľnosti** a zároveň je aj **exekučným titulom**. Do tohto okamihu je toto konanie vo sfére rozhodcovského súdu a má charakter **súkromnoprávneho vzťahu**.
 - podľa § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní len rozsudok ako meritórne rozhodnutie podlieha súdnemu prieskumu
- uznesenie z 21. 9. 2010 III. ÚS 335/2010-16

Ústavnoprávny prieskum rozhodcovského konania

- Ak teda sťažovateľ napáda nemeritórne rozhodnutie rozhodcovského súdu – uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie poplatku, teda nejde o uznesenie, ktoré možno preskúmať iným rozhodcom (§ 37 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní) alebo súdom.

Rozhodcovské rozsudky a exekučné súdy – následný prieskum

- sťažnosti proti rozhodnutiam/postupom **exekučných súdov**

oprávnený: II. ÚS 297/2010 z 24. júna 2010 alebo III. ÚS 360/2010

povinný: 9. júna 2011, I. ÚS 178/2011

- zastavenia exekúcie / nevydania poverenia v spotrebiteľských veciach

Rozhodcovské rozsudky a exekučné súdy – sťažnosť oprávneného

- Najskôr odmietané pre predčasnosť, kvôli tomu, že oprávnený nepodal dovolanie (II. ÚS 297/2010 z 24. júna 2010, II. ÚS 474/2010 z 10. novembra 2010).

- Teraz pre zjavnú neodôvodnenosť (IV. ÚS 310/2010 z 9. septembra 2010, II. ÚS 279/2011 z 16. júna 2011; I. ÚS 29/2011 z 27. januára 2011).

Rozhodcovské rozsudky a exekučné súdy – sťažnosť povinného

- - povinná napáda vedenie exekúcie, najmä vydanie poverenia súdom
- - ...má sťažovateľ k dispozícii iné mechanizmy ochrany, a keďže ich nevyužil, sťažnosť je predčasná: „*K takým právnym prostriedkom patria nielen námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, ale aj návrh na odklad exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku a návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Účel týchto právnych prostriedkov obrany povinného v exekučnom konaní je rovnaký a pravidla spočíva v tom, že v absolútne alebo relatívne neprípustnej exekúcii sa nesmie pokračovať a musí sa zastaviť a prípadne pred rozhodnutím o zastavení sa musí exekúcia aj odložiť (jej vykonávanie)*“ (9. júna 2011, I. ÚS 178/2011).
- obdobne, ak sťažovatelia napádali postup súdu v rámci exekúcie, resp. to že exekučný súd exekúciu nezastavil (*ex offa*), mali najprv použiť ochranné mechanizmy exekučného práva a v ich veci nemá preto ÚS právomoc (I. ÚS 150/2010 z 22. apríla 2010)

Je rozhodcovské konanie v SV vždy neprípustné?

- - podľa prílohy smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, uverejnenou v Mimoriadnom vydaní v slovenskom jazyku v kapitole 15, zväzok 2, str. 288 až 293 sa za neprijateľné (nekalé) podmienky môžu považovať podľa písm. q) ods. 1 prílohy aj „**podmienky, ktorých zmyslom alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane**“.

- české znenie:
- *zbavení spotřebitele práva podat žalobu nebo použít jiný opravný prostředek, zejména požadovat na spotřebiteli, aby předkládal spory výlučně rozhodčímu soudu, na který se nevztahují ustanovení právních předpisů [...]*
- zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní – § 31 ods. 2 ZRK súd rozhoduje podľa právneho poriadku Slovenskej republiky

- Vec C-168/05 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL
- zmluva obsahovala nekalú podmienku, ktorá podriaďovala akýkoľvek spor vyplývajúci z predmetnej zmluvy výlučne rozhodcovskému konaniu
- spotrebiteľ podal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozhodnutia:
SÚD: má posúdiť neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a zrušiť toto rozhodnutie z dôvodu, že uvedená zmluva obsahuje nekalú podmienku, hoci spotrebiteľ sa dovoľával tejto neplatnosti nie v rámci rozhodcovského konania, ale výlučne v rámci žaloby o zrušenie

■ Vec C-76/10 Pohotovosť s. r. o. proti Ivete Korčkovskej

- ... smernica 93/13 ukladá vnútroštátnemu súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozhodnutia vydaného bez účasti spotrebiteľa, povinnosť aj bez návrhu posúdiť **nekalú povahu sankcie obsiahnutej v zmluve o úvere uzavretej** poskytovateľom úveru so spotrebiteľom a uplatnenej v tomto rozhodnutí, ak tento súd má na tento účel k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave a podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže uvedený súd vykonať takéto posúdenie v rámci obdobných konaní na základe vnútroštátneho práva.